

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурні регіони сучасного світу

РОЗРОБНИК

Степан Янковський

доцент кафедри культурології, доктор філософських наук, доцент

s.jankowski@mu.edu.ua

КАФЕДРА

культурології

csia@mu.edu.ua

4

кількість кредитів ектс

40 / 80

годин аудиторної / самостійної
роботи

екзамен

форма контролю

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

обов'язкова для здобувачів освітнього ступеня "Доктор філософії" ОНП «Культурологія» (спеціальність 034 -Культурологія)

ПРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з методології наукового дослідження та інформаційно-комунікаційних технологій, сформовані навички критичного аналізу та систематизації даних, а також здатність до автономного виконання завдань із збереженням принципів академічної доброчесності, які забезпечуються навчальними дисциплінами: «Актуальні проблеми філософії», «Методологія». наукової діяльності», «Педагогіка вищої школи», «Актуальні проблеми української культурології», «Теоретико-методологічні засади культурології».

To know, understand, and apply in practice the fundamental concepts of scientific research methodology and information and communication technologies; to possess developed skills in critical analysis and data systematization, as well as the capacity for autonomous task execution in compliance with the principles of academic integrity, which are fostered by the following academic disciplines: "Current Issues in Philosophy," "Methodology of Scientific Activity," "Higher School Pedagogy," "Current Issues in Ukrainian Cultural Studies," and "Theoretical and Methodological Foundations of Cultural Studies."

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна розглядає соціокультурні регіони світу як складні, динамічні та дискурсивно сконструйовані утворення, що формуються у взаємодії культурних практик, ментальних карт і політичних процесів. Актуальність дисципліни зумовлена необхідністю критичного осмислення регіональних і локальних вимірів культури в умовах глобалізації, міжкультурної взаємодії та сучасних міграційних процесів. Формування у здобувачів здатності до аналізу культурних кордонів, міжкультурної комунікації, культурних прав і режимів толерантності, а також до застосування інструментів культурного мапування та інтерпретації культурних ландшафтів. Під час семінарських і практичних занять та самостійної роботи здобувачі працюватимуть із теоретичними моделями та кейсами, розвиватимуть дослідницькі навички й здатність до критичного аналізу соціокультурних процесів.

This academic discipline examines the sociocultural regions of the world as complex, dynamic, and discursively constructed entities shaped by the interaction of cultural practices, mental maps, and political processes. The relevance of the course stems from the imperative to critically reflect upon the regional and local dimensions of culture within the context of globalization, intercultural interaction, and contemporary migration processes. The course aims to develop students' capacity to analyze cultural borders, intercultural communication, cultural rights, and regimes of tolerance, as well as to apply the tools of cultural mapping and interpretation of cultural landscapes. Through seminars, practical sessions, and independent study, students will engage with theoretical models and case studies, enhancing their research skills and the capacity for critical analysis of sociocultural processes.

Дисципліна спрямована на досягнення програмних результатів ОП «Культурологія» / The discipline is designed to achieve the following program learning outcomes (PLOs) of the "Cultural Studies" Educational Program::

- o **PH01** Мати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері культурології та/або здійснення інновацій.
- o **PH05** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з культурології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.
- o **PH09** Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері культурології та у викладацькій практиці.
- o **PH10** Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.
- o **PH12** Визначати методологічні основи, підходи, сутність, функції та напрямки державної політики в сфері культури, аналізувати державно-культурні рішення, складати аналітичні документи в процесі розробки державної політики в сфері культури, фахово використовувати технології аналізу державної політики в сфері культури.
- o **PL001:** To possess advanced conceptual and methodological knowledge in cultural studies and at the intersection of related subject areas, alongside research skills sufficient to conduct scientific and applied research at the level of current global advancements in the respective field, and to generate new knowledge in cultural studies and/or implement innovations.
- o **PL005:** To plan and execute empirical and/or theoretical research in cultural studies and adjacent interdisciplinary fields, utilizing modern tools and adhering to the norms of professional and academic ethics.
- o **PL009:** To deeply understand the general principles and methods of social and behavioral sciences, as well as scientific research methodology, and to apply them to one's own research in cultural studies and pedagogical practice.
- o **PL010:** To manage research and innovation activities, and to organize the work of a research team.
- o **PL012:** To determine the methodological foundations, approaches, essence, functions, and directions of state cultural policy; to analyze state cultural decisions and draft analytical documents in the process of formulating state policy in the cultural sphere; and to professionally employ policy analysis technologies within the cultural domain.
- o

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Дисципліна носить міждисциплінарний характер та органічно інтегрує знання з культурології, соціальної філософії, культурної антропології, соціології, теорії міжкультурної комунікації та методології наукових досліджень.

This discipline is interdisciplinary in nature and seamlessly integrates knowledge from cultural studies, social philosophy, cultural anthropology, sociology, intercultural communication theory, and scientific research methodology.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати дослідницькі компетентності здобувачів для критичного аналізу та наукової інтерпретації соціокультурних явищ, моделювання культурних політик і обстоювання власного наукового бачення на основі міждисциплінарного підходу.

To develop students' research competencies for the critical analysis and scientific interpretation of sociocultural phenomena, the modeling of cultural policies, and the defense of their own scientific perspectives based on an interdisciplinary approach.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Модуль 1. Специфіка регіонального та локального вимірів культури Module 1. The Peculiar Nature of Regional and Local Dimensions of Culture
Результати навчання/	PH / PLO 01, 05, 09, 10, 12

Learning Outcomes	
Теоретичні заняття (Лекції — 14 год)	<p>1. Пропаедевтика досліджень культурних регіонів (4 год): Репрезентація регіонів у наукових дискурсах; релятивізм поняття; відмінність культурних та геофізичних регіонів; ангажованість історико-культурного мапування.</p> <p>1. Propaedeutics of Cultural Region Studies (4 hours): Representation of regions in scientific discourses; the relativity of the concept; the distinction between cultural and geophysical regions; the biased nature of historical and cultural mapping..</p>
Theoretical Sessions (Lectures — 14 hours)	<p>2. Основи картографування культури (6 год): Культурний ландшафт; список ЮНЕСКО; еволюція ландшафту; стереотипізація ландшафту у мережевій культурі.</p> <p>2. Foundations of Cultural Mapping (6 hours): Cultural landscape; the UNESCO list; landscape evolution; stereotyping of the landscape in network culture.</p> <p>3. Міфологія культурних кордонів (4 год): Культура як опора інститутів; критика детермінізму; «контекст для вибору» В. Кімлички; інклюзивне бачення культури в Україні.</p> <p>3. Mythology of Cultural Borders (4 hours): Culture as a pillar of institutions; a critique of determinism; Will Kymlicka's "context for choice"; an inclusive vision of culture in Ukraine.</p>
Практичні заняття (6 год)	<p>1. Відмінність культурного і географічного регіонів (2 год): Порівняльний аналіз тематичних карт; оцінка ангажованості історико-культурного регіону.</p> <p>1. Distinction Between Cultural and Geographical Regions (2 hours): Comparative analysis of thematic maps; evaluating the biased nature of an historical-cultural region.</p>
Practical Sessions (6 hours)	<p>2. Транскордонні етнічні та культурні спільноти (2 год): Дослідження факторів культурного обміну та впливу спільнот на міждержавну взаємодію.</p> <p>2. Transborder Ethnic and Cultural Communities (2 hours): Investigating factors of cultural exchange and the impact of communities on interstate interaction.</p> <p>3. Міфологія культурних кордонів (2 год): Критичний аналіз наративу про просторові розмежування; оцінка концепції «контексту для вибору».</p> <p>3. Mythology of Cultural Borders (2 hours): Critical analysis of narratives regarding spatial boundaries; evaluating the "context for choice" concept.</p>
Самостійна робота (12 год) Individual studies (12 hours)	<p>1. Аналіз визначень культурних і географічних регіонів у сучасних наукових дискурсах (4 год).</p> <p>1. Analysis of definitions of cultural and geographical regions in contemporary scientific discourses (4 hours).</p> <p>2. Огляд міжнародних прикладів збереження культурних ландшафтів та оцінка ефективності заходів ЮНЕСКО (4 год).</p> <p>2. Review of international case studies in cultural landscape preservation and evaluation of the effectiveness of UNESCO measures (4 hours).</p> <p>3. Аналітичний огляд прикладів українських культурних ландшафтів та їх впливу на суспільний розвиток (4 год).</p> <p>3. Analytical review of case studies regarding Ukrainian cultural landscapes and their impact on social development (4 h.ours).</p>
Ресурси Sources	<p>1. Янковський С. В. Світоглядна культура і світосприймання в науковому полі гуманітарного знання і соціальної теорії: між «виявами» і «пропозиціями». У: Ю. 2.Сабадаш (ред.), Сучасна культурологія: постмодерн у логіці розвитку української гуманітаристики. Київ: Ліра-К, 2021. С. 98–127.</p> <p>3. Duxbury, N., Garrett-Petts, W. F., & MacLennan, A. H. (Eds.). Cultural mapping as cultural inquiry (2nd ed.). New York, NY: Routledge, 2024.</p> <p>Monmonier, M. How to lie with maps (3rd ed.). Chicago, IL: University of Chicago Press, 2023.</p> <p>4. Mapping cultural rights: nature, issues at stake and challenges. United Nations High Commissioner for Human Rights, 2024.</p> <p>5. UNESCO in action for gender equality: 2022 – 2023. UNESCO [Document code : GEN/2023/AR/3].</p> <p>6. Open Textbook Library. World Regional Geography: People, Places, and Globalization, 2023.</p>
Модуль 2. Основи ментальної картографії культури Module 2. Foundations of Mental Mapping of Culture	
Результати навчання / Learning Outcomes	PH / PLO 01, 05, 09, 10, 12
Теоретичні заняття (Лекції — 14 год)	<p>1. Новосовєтська візія культури (4 год): Протилежність фізичного та соціокультурного світів; фактори соціокультурного розвитку в підрадянській філософії; деконструкція колоніальних міфів.</p> <p>1. The Neo-Soviet Vision of Culture (4 hours): The opposition between the physical and sociocultural worlds; factors of sociocultural development in sub-Soviet philosophy; deconstruction of</p>

Theoretical Sessions <i>(Lectures — 14 hours)</i>	colonial myths.. 2.Теорія кордонів М. Йосікави (6 год): Режими перетину кордону (етноцентричний, наглядний, діалектичний, діалогічний); ситуація «подвійного повороту» (Double-swing); міжкультурна компетентність. 2.Muneo Yoshikawa's Boundary Theory (6 hours): Modes of border-crossing (ethnocentric, supervisory, dialectical, dialogical); the "Double-swing" situation; intercultural competence. 3.Культурні права та кордони (4 год): Контроль кордонів (М. Уолцер); режими толерантності; інтеграція мігрантів; інклюзивність приймаючої культури. 3.Cultural Rights and Borders (4 hours): Border control (Michael Walzer); regimes of tolerance; migrant integration; the inclusiveness of the host culture.
Практичні заняття <i>(6 год)</i> Practical Sessions <i>(6 hours)</i>	1.Критика мультикультуралізму та міграційної політики (2 год): Роль культурних кордонів у формуванні політики міграції; порівняння міжнародних і національних практик. 1.Critique of Multiculturalism and Migration Policy (2 hours): The role of cultural borders in shaping migration policy; comparison of international and national practices.. 2.Концептуалізація культурних контактів (2 год): Порівняння методів опису контактів; аналіз кейсів за моделлю Йосікави. 2. Conceptualization of Cultural Contacts (2 hours): Comparison of methods for describing contacts; case analysis utilizing Yoshikawa's model. 3.Управління культурним різноманіттям (2 год): Вивчення моделі «інтеркультурного міста»; адаптація європейського досвіду до національного контексту. 3.Managing Cultural Diversity (2 hours): Studying the "Intercultural City" model; adaptation of European experience to the national context.
Самостійна робота <i>(12 год)</i> <i>Individual studies</i> <i>(12 hours)</i>	1.Деконструкція малоросійського гешталту в сучасному російському колоніальному дискурсі (4 год). 1.Deconstruction of the "Little Russian" gestalt in contemporary Russian colonial discourse (4 hours). 2.Оцінка ефективності різних підходів до концептуалізації міжкультурних контактів (4 год). 2. Evaluating the effectiveness of different approaches to the conceptualization of intercultural contacts (4 hours). 3.Фаховий аналіз європейського досвіду створення мережі «інтеркультурного міста» в ЄС (4 год). 3.Professional analysis of the European experience in establishing the "Intercultural Cities" network within the EU (4 hours).
Ресурси <i>Sources</i>	1.Культурна політика Європейського Союзу. Хрестоматія: навч. посіб. / Упоряд.: Кеда М. К., Соломенна Т. В. Чернівці, 2022. 2.Янковський С. В. Малоросійська тематика російського колоніалізму. У: Ю. Сабадаш (ред.), Сучасна культурологія: доба культурно-історичних зламів. Київ: Ліра-К, 2025. С. 280–304. 3.Янковський, С. Трансгресія та нонконформізм у практиках міжкультурної комунікації. У: Актуальні проблеми науки та освіти: зб. матеріалів XXVII підсумкової наук.-практ. конф. викладачів МДУ. Київ: МДУ, 2025. С. 181–185. 4.Asante, M. K., Miike, Y., & Yin, J. (Eds.). The global intercultural communication reader (3rd ed.). New York, NY: Routledge, 2023. 5.Bustamante, I., & Isar, Y. R. Cultural rights and the UN sustainable development goals. Paris, France: UNESCO Digital Library, 2022. 6.Council of Europe. Intercultural Cities Programme. Strasbourg, 2025. Inglehart, R., & Welzel, C. Inglehart–Welzel cultural map of the world, 2025. 7.Jankowski, S. Małorosyjski gestalt ukraińskiej tożsamości. In: Rozważania o słowiańskiej tożsamości i kulturze piśmiennej. Zielona Góra: University of Zielona Góra, 2024. Pp. 81–115. 8.Yuan, J., et al. Cultural Palette: Pluralising Culture Alignment via Multi-agent Palette. Cornell University, 2024.
Опитування <i>Course</i> <i>Evaluation Survey</i>	Відповідність змісту дисципліни та методам викладання очікуванням і потребам здобувачів вищої освіти. Alignment of course content and teaching methodologies with the expectations and needs of higher education students.
Підсумковий контроль <i>Summative Assessment</i>	Екзамен / Examination.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

Комплексне застосування методів відповідно до рівня підготовки студентів із обов'язковим порівнянням очікувань та результатів навчання, серед методів слід визначити такі:

- **інструктивний;**
- **презентаційний із елементами інтерактивної лекції;**
- **спрямована та пряма дискусія;**
- **експериментальне навчання, яке передбачає зосередження студентів на спостереженні та рефлексії.**

A comprehensive application of methods tailored to the students' level of preparation, incorporating a mandatory comparison of expectations and learning outcomes. The employed methods shall include:

- instructional (direct instruction);
- presentational with elements of an interactive lecture;
- guided and direct discussion;
- experiential learning, which involves focusing students on observation and reflection.

ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Аудиторна робота

- **Лекції – 28 годин / 14 занять**
- **Практичні заняття – 12 годин / 6 занять**
- Lectures – 28 hours / 14 classes
- Practical Sessions – 12 hours / 6 classes

Види навчальної діяльності студента

- **Присутність та обговорення дискусійних питань 14 лекцій (28 годин)**
- **Обговорення презентацій/тем під час практичних занять (12 годин)**
- Attendance and discussion of controversial issues: 14 lectures (28 hours)
- Discussion of presentations/topics during practical sessions (12 hours)

Самостійна робота студента

- **Підготовка до лекційних та практичних занять – 38 годин**
- **Підготовка до екзамену – 10 годин**
- **Виконання індивідуальних завдань (Аналітичне/Проектне завдання за вибором здобувача) – 32 годин**
- Preparation for lectures and practical sessions – 38 hours
- Preparation for the examination – 10 hours
- Completion of individual assignments (Analytical/Project assignment at the student's choice) – 32 hours

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Академічна доброчесність / Academic Integrity

Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

The academic integrity of students is an essential prerequisite for mastering the course learning outcomes and obtaining a satisfactory grade in both formative and summative assessments.

- **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає / Compliance with academic integrity by higher education students entails:**
  1. **Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання / Independent execution of academic assignments, as well as formative and summative assessment tasks;**
  2. **Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей / proper citation of information sources whenever ideas, developments, statements, or data are utilized;**
  3. **Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права / adherence to copyright and related rights legislation;**
  4. **Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації / provision of authentic information regarding the results of one's own (scientific, creative) activities, research methodologies used, and sources of information.**
- 2. **Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Маріупольського державного університету (пункт 3.4) за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності / In accordance with the Code of Academic Integrity of Mariupol State University (Clause 3.4), for violations of academic integrity, higher education students may be subject to the following academic disciplinary actions:**
  - **повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо) / re-assessment (formative or summative control, pass/fail exam, examination, etc.);**
  - **проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника / additional vetting and verification of all works authored by the violator;**

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання / deprivation of tuition discounts or financial benefits granted by MSU;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника / issuance of an official reprimand to be recorded in the violator's personal file;
- відрахування з МДУ / expulsion from MSU;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ/ other measures in accordance with the requirements of current legislation and local regulatory acts of MSU.

3. Оскарження результатів / Appeal Procedure

Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ. / Students reserve the right to appeal the evaluation procedures and assessment results in accordance with the Regulations on the Organization of Control and Assessment of Academic Performance of Higher Education Students at MSU.

4. Участь в анкетуванні / Course Evaluation & Feedback

Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивченої навчальної дисципліни. Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати думку здобувачів стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

At the end of the academic semester, students will be invited to complete an anonymous survey regarding the quality of instruction. Completing this questionnaire is vital for enhancing the educational process and the internal quality assurance system at MSU; it enables the university to evaluate the effectiveness of the teaching methodologies employed and integrates student feedback to improve course content.

4. Неформальна та інформальна освіта / Non-formal and Informal Education

Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни / змістового модулю / практичних завдань з навчальної дисципліни / завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Any higher education student seeking recognition of learning outcomes acquired through non-formal education must submit a formal application for the recognition of prior learning (covering the course as a whole, a specific content module, practical assignments, internships, etc.) to the dean's office of the faculty where the discipline is taught. The credit transfer procedure is conducted in compliance with the Procedure for Recognition of Learning Outcomes Obtained through Non-formal and/or Informal Education.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: до 100 балів.

Assessment of learning outcomes for the course is carried out on a **100-point scale**.

Вид діяльності /	Бали / Points (100)
Лекції / Lectures	-
Практичні заняття / Practical session	36
Самостійна робота / Individual work	24
Екзамен / Examenatoin	40

Додаткові бали поточної успішності нараховуються за результати навчання, отримані у неформальній та/або інформальній освіті (сертифікатні курси, участь у тренінгах, воркшопх з – разом до 10 балів.

Bonus points for ongoing academic performance are awarded for learning outcomes achieved through non-formal and/or informal education (certificate courses, participation in trainings, workshops, etc.) — up to 10 points in total.

У разі, якщо загальна сума балів поточної успішності перевищує 50 балів під час розрахунку інтегральної успішності, враховується 50 балів.

In the event that the total score for ongoing academic performance exceeds 50 points, a maximum of 50 points shall be factored into the calculation of the integral grade.

Інтегральна оцінка визначається шляхом складання результатів поточного та підсумкового контролю та формується за шкалою оцінювання ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення МДУ про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/rhno>) (п. 5.1) / the integral grade is determined by aggregating the results of ongoing and summative assessment. It is compiled in accordance with the ECTS grading scale and the national grading scale pursuant to the MSU Regulations on the Organization of the Educational Process:

"Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (зарахування залікових кредитів) є стандартизованою та формалізованою (враховує особливості шкали оцінки МДУ (100-

бальна), національної («незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно») та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F) / "The academic performance assessment system for higher education students (ECTS credit accumulation) is standardized and formalized (accounting for the specific features of the MSU 100-point scale, the national scale ["unsatisfactory", "satisfactory", "good", "excellent"], and the ECTS scale [A, B, C, D, E, FX, F])":

Шкала оцінювання/Grading Scale

Сума балів Total score	Оцінка ЄКТС ECTS	Оцінка за національною шкалою / Nationale Scale Grade	
		Екзамен /Exam	Залік / Pass-Fail Test
90 – 100	A	відмінно / excellent	зараховано
82-89	B	добре / good	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно / satisfactory	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / unsatisfactory with the possibility of re-examination	не зараховано / unsatisfactory
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / unsatisfactory with mandatory course repeat	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання окремих видів навчальної діяльності сформовані відповідно до Положення про робочу програму навчальної дисципліни у МДУ (<http://surl.li/oswqu>) / The assessment criteria for individual types of academic activities are designed in compliance with the Regulations on the Course Syllabus at MSU:

Бали / Score	Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти / Assessment criteria for the summative control of higher education students' knowledge
20-25	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. The student demonstrates exceptional creative abilities and is capable of autonomous knowledge acquisition. They independently locate and process the necessary information without instructional guidance, effectively applying acquired knowledge and skills to decision-making in non-routine situations. Furthermore, the student provides compelling arguments for their answers and independently channels their distinct talents and inclinations.
15-20	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. The student is able to compare, summarize, and systematize information under instructional guidance; generally applies it independently in practice; monitors their own activity; corrects errors, including significant ones; and selects appropriate arguments to support their reasoning.
10-15	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. The student reproduces a significant portion of the theoretical material, demonstrating knowledge and understanding of its core tenets; under instructional guidance, they are able to analyze the educational material and correct errors, among which there is a significant number of substantial inaccuracies.
5-10	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. The student possesses only a fragmented mastery of the material, which constitutes an insignificant portion of the course content.
1-5	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. The student demonstrates a mastery of the material limited to the basic recognition and reproduction of isolated facts, elements, and objects.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

PH01 Мати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері культурології та/або здійснення інновацій.

- **PLO01** To possess advanced conceptual and methodological knowledge in cultural studies and at the interface of subject areas, alongside research skills sufficient for conducting scholarly and applied research at the level of the latest global achievements in the respective field, generating new knowledge within cultural studies, and/or driving innovation.*

PH05 Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з культурології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.

- **PLO05** To plan and execute empirical and/or theoretical research in cultural studies and related interdisciplinary fields, utilizing modern tools and adhering to the standards of professional and academic ethics.*

PH09 Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері культурології та у викладацькій практиці.

- **PLO09** To demonstrate a profound understanding of the general principles and methods of socio-behavioral sciences, as well as scientific research methodology, and to apply them within one's own research in cultural studies and teaching practice.*

PH10 Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.

- **PLO10** To manage research and innovation activities and to organize the workflow of a research team.*

PH12 Визначати методологічні основи, підходи, сутність, функції та напрямки державної політики в сфері культури, аналізувати державно-культурні рішення, складати аналітичні документи в процесі розробки державної політики в сфері культури, фахово використовувати технології аналізу державної політики в сфері культури.

- **PLO12** To define the methodological foundations, approaches, essence, functions, and directions of public cultural policy; to analyze state cultural decisions; to draft analytical documents within the process of public cultural policy development; and to professionally utilize policy analysis technologies in the field of culture.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лінк на освітній контентдисципліни: <https://moodle.mu.edu.ua/course/view.php?id=15424>

Основна література

1. *Культурна політика Європейського Союзу*. Хрестоматія: навч. посіб. Упорядники: Кеда М.К., Соломенна Т.В. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2022. 468 с.
2. Янковський С. В. (2021). *Світоглядна культура і світосприймання в науковому полі гуманітарного знання і соціальної теорії: між «виявами» і «пропозиціями»*. У: Ю. Сабадаш (ред.), *Сучасна культурологія: постмодерн у логіці розвитку української гуманітаристики* (с. 98 – 127). Київ: Ліра-К.
3. Янковський С. В. (2025) *Малоросійська тематика російського колоніалізму*. У Юлії Сабадаш (ред) *Сучасна культурологія: доба культурно-історичних зламів: колективна монографія*. (С. 280-304). Київ: Ліра-К.
4. Янковський, С. *Китайській міф світотворення в роботах Едварда Теодора Чалмерса Вернера*. У: *Китайська цивілізація: традиції та сучасність* : матеріали міжнар. наук. конф., 24 листоп. 2021 р. (с. 149–152). Київ, 2021.
5. Янковський, С. *Соціокультурні світи постглобального світу*. У: *Феномен культури постглобалізму* : зб. матеріалів І міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 27 листоп. 2020 р. (С. 6–8). Маріуполь, 2020. Ч. 1.
6. Янковський, С. *Трансгресія та неконформізм у практиках міжкультурної комунікації*. У: *Актуальні проблеми науки та освіти* : зб. матеріалів XXVII підсумкової наук.-практ. конф. викладачів МДУ, м. Маріуполь, 20 лют. 2025 р. (С. 181–185). Маріуп. держ. ун-т. Київ, 2025.

Англомовні видання

1. Asante, M. K., Miike, Y., & Yin, J. (Eds.). (2023). *The global intercultural communication reader* (3rd ed.). New York, NY: Routledge.

2. Bustamante, I., & Isar, Y. R. (2022). *Cultural rights and the UN sustainable development goals*. Paris, France: UNESCO Digital Library.
3. Council of Europe. (2025). *Intercultural Cities Programme*. Retrieved from <https://www.coe.int/en/web/interculturalcitiesCulture> (*Stanford Encyclopedia of Philosophy/Winter 2020 Edition*). (2020, December 2).
4. Duxbury, N., Garrett-Petts, W. F., & MacLennan, A. H. (Eds.). (2024). *Cultural mapping as cultural inquiry* (2nd ed.). New York, NY: Routledge.
5. Homepage - Committee of Experts on Intercultural Integration of Migrants (ADI-INT). (2025, July 28). Committee of Experts on Intercultural Inclusion (ADI-INT).
6. Inglehart, R., & Welzel, C. (2025). *Inglehart–Welzel cultural map of the world*. Wikipedia.
7. Jankowski, S. (2024). Małorosyjski gestalt ukraińskiej tożsamości. In R. Sapeńko & K. Kleszczyński (Eds.), *Rozważania o słowiańskiej tożsamości i kulturze piśmiennej: od wczesnych dziejów do cyfrowej grafosfery* (pp. 81–115). Zielona Góra: University of Zielona Góra.
8. Louf, T., Gonçalves, B., Ramasco, J. J., Sanchez, D., & Grieve, J. (2022). *American cultural regions mapped through the lexical analysis of social media*. Cornell University. arXiv
9. Mapping cultural rights: nature, iss
10. Monmonier, M. (2023). *How to lie with maps* (3rd ed.). Chicago, IL: University of Chicago Press.
11. UNESCO in action for gender equality: 2022 – 2023. UNESCO [Document code : GEN/2023/AR/3]. 116 pages : illustrations.
12. Yuan, J., Di, Z., Zhao, S., & Naseem, U. (2024). *Cultural Palette: Pluralising Culture Alignment via Multi-agent Palette*. Cornell University. arXiv

Інтернет джерела

1. Офіційний веб-портал Ради Європи (Council of Europe).
2. Офіційний веб-портал ЮНЕСКО (UNESCO).
3. eIR MSU:Електронний репозитарій Маріупольського державного університету
4. Google Scholar (Академія Google).
5. Open Textbook Library.
6. Rutgers University. (2025). *World Cultural Regions Syllabus*.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна носить міждисциплінарний характер та органічно інтегрує знання з культурології, соціальної філософії, культурної антропології, соціології, теорії міжкультурної комунікації та методології наукових досліджень.

The discipline is interdisciplinary in nature and seamlessly integrates knowledge from cultural studies, social philosophy, cultural anthropology, sociology, intercultural communication theory, and scientific research methodology.

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Дисципліна носить міждисциплінарний характер та органічно інтегрує знання з культурології, соціальної філософії, культурної антропології, соціології, теорії міжкультурної комунікації та методології наукових досліджень. Особлива увага приділяється практичному застосуванню сучасних методологічних стратегій, зокрема якісним методам дослідження, критичному дискурс-аналізу та феноменологічному підходу до вивчення культурних явищ. Зміст курсу безпосередньо інтегрований із дослідницькими інтересами здобувачів, що дозволяє їм апробувати власні дисертаційні проекти через призму сучасного соціокультурного дискурсу, аналізу політики пам'яті та практик ідентичності.

The discipline is interdisciplinary in nature and seamlessly integrates knowledge from cultural studies, social philosophy, cultural anthropology, sociology, intercultural communication theory, and scientific research methodology. Particular emphasis is placed on the practical application of contemporary methodological strategies, including qualitative research methods, critical discourse analysis, and the phenomenological approach to the study of cultural phenomena. The course content is directly integrated with the students' research interests, allowing them to test and refine their own PhD thesis projects through the prism of contemporary socio-cultural discourse, memory politics analysis, and identity practices.

Силабус затверджено на засіданні кафедри культурології
протокол № 1 від 23.08.2024